

Vasile Alecsandri

PAGINI ALESE

REGIS

CUPRINS

PASTELURI

Serile la Mircești	5
Sfârșit de toamnă	7
Iarna	9
Gerul	9
Viscolul	10
Mezul iernei	12
Sfârșitul iernei	13
Oaspeții primăverii	14
Dimineața	14
Tunetul	17
Floriile	18
Plugurile	19
Sămănătorile	20
Rodica	21
Malul Siretului	23
Concertul în luncă	24
Balta	26
Secerișul	27
Cositul	28
Bărăganul	29
Valul lui Traian	32

LEGENDE

Dumbrava roșie	35
Dan, căpitan de plai (XV secul)	73
Cuza Vodă	88

LEGENDĂ NOUĂ

Cânticul Gintei Latine	89
----------------------------------	----

OSTAŞII NOSTRI

Balcanul și Carpatul	90
Peneș Curcanul	92
Sergentul	100
Păstorii și plugarii	101
Frații Jderi	103
Căpitanul Romano	106
Hora de la Plevna	108
Hora de la Grivița	110
Odă ostașilor români	112

POSTUME

Eroii de la Plevna	115
Legenda ciocârliei	120

DOINE, LĂCRĂMIOARE, SUVENIRE, MĂRGĂRITĂRELE

Deșteptarea României	134
Noaptea Sfântului Andrii	136

PROZĂ

Istoria unui galbân	141
Vasile Porojan	202
Balta-Albă	234

PASTELURI

1852 - 187...

SERILE LA MIRCEȘTI

Perdelele-s lăsate și lampele aprinse;
În sobă arde focul, tovarăș mângăios,
Și cadrele-aurite, ce de păreți sunt prinse
Sub palidă lumină, apar misterios.

Afară plouă, ninge! afară-i vijelie,
Și crivățul aleargă pe câmpul înnegrit;
Iar eu, retras în pace, aştept din cer să vie
O zână drăgălașă, cu glasul aurit.

Pe jilțu-mi, lângă masă, având condeiu-n mâna,
Când scriu o strofă dulce pe care-o prind din zbor,
Când ochiu-mi întâlnește ș-admiră o cadănă
Ce-n cadrul ei se-ntinde alene pe covor.

Frumoasă, albă, jună, cu formele rotunde,
Cu pulpa mărmurie, cu sânul, dulce val,
Ea pare zea Venus când a ieșit din unde
Ca să arate lumei frumosul ideal.

Alăture apare un câmp de aspră luptă,
Pătat cu sânge negru acoperit cu morți.
Un jude-n floarea vieții strângând o spadă ruptă
Țineste ochii vestezi pe-a vecinicieei porți.

LIBRIS

Apoi a mea privire prin casă rătăcindă
Cu jale se oprește pe un oraș tăcut,
Veneția, regină, ce-n marea se oglindă
Făr-a videoa pe frunte-i splendoarea din trecut.

O lacrimă... dar iată plutind pe-a mărei spume
O sprintenă corvetă, un răpide-alcyon;
Și iată colo-n ceruri pribejile din lume,
Cucoarele în siruri zburând spre orizon.

O! farmec, dulce farmec a vieții călătoare,
Profundă nostalgie de lin, albastru cer!
Dor gingaș de lumină, amor de dulce soare,
Voi mă răpiți când vine în țară asprul ger!...

Afară ninge, ninge, și apriga furtună
Prin neagra-ntunecime răspânde reci fiori,
Iar eu visez de plaiuri pe care alba lună
Revarsă-un val de aur ce curge printre flori.

Văd insule frumoase și mări necunoscute,
Și splendide orașe, și lacuri de smarald,
Și cete de sălbatici prin codri deși perdute,
Și zâne ce se scaldă în faptul zilei, cald.

Prin fumul țigaretei ce zboară în spirale
Văd eroi prinși la luptă pe câmpul de onor,
Și-n tainice saraiuri minuni orientale
Ce-n suflete deșteaptă dulci visuri de amor.

LITERIS

Apoi închipuirea își strânge-a sa aripă;
Tablourile toate se șterg, dispar încet,
Și mii de suvenire mă-ncungiură-ntr-o clipă
În fața unui tainic și drăgălaș portret.

Atunci inima-mi zboară la raiul vieții mele,
La timpul mult fericit în care-am suferit,
Și atunci păduri și lacuri, și mări, și flori, și stele
Intoană pentru mine un imn nemărginit.

Așa-n singurătate, pe când afară ninge,
Gândirea mea se primblă pe mândri curcubei,
Pân' ce se stinge focul și lampa-n glob se stinge,
Și saltă cățelușu-mi de pe genunchii mei.

Mircești, 1867
Revista contemporană, 1 martie 1873

SFÂRȘIT DE TOAMNĂ

Oaspeții caselor noastre, cocostârci și rândunele,
Părăsit-au a lor cuiburi și au fugit de zile rele;
Cârdurile de cucoare, înșirându-se-n lung zbor,
Pribegit-au urmărите de al nostru jalnic dor.

Vesela verde câmpie acu-i tristă, vestezită,
Lunca, bătută de brumă, acum pare ruginită;
Frunzele-i cad, zbor în aer, și de crengi se deslipesc,
Ca frumoasele iluzii dintr-un suflet omenesc.

Din tuspatru părți a lumei, se ridică-nalt pe ceruri,
Ca balauri din poveste,ouri negri, plini de geruri.
Soarele iubit s-ascunde, iar pe sub grozavii nori
Trece-un cârd de corbi iernatici prin văzduh cronicători.

Ziua scade; iarna vine, vine pe crivăț călare!
Vântul șuieră prin hornuri, răspândind înfiorare.
Boii rag, caii renchează, câinii latră la un loc,
Omul, trist, cade pe gânduri și s-apropie de foc.

Mircești, 1867
Con vorbiri literare, 1 aprilie 1868

IARNA

Din văzduh cumplita iarnă cerne norii de zăpadă,
Lungi troiene călătoare adunate-n cer grămadă;
Fulgii zbor, plutesc în aer ca un roi de fluturi albi,
Răspândind fiori de gheăță pe ai țării umeri dalbi.

Ziua ninge, noaptea ninge, dimineața ninge iară!
Cu o zale argintie se îmbracă mândra țară;
Soarele rotund și palid se prevede pintre nori
Ca un vis de tinerețe pintre anii trecători.

Tot e alb pe câmp, pe dealuri, împregiur, în depărtare,
Ca fantasme albe plopii înșirați se perd în zare,
Și pe-ntinderea pustie, fără urme, fără drum,
Se văd satele perduite sub clăbuci albi de fum.
Dar ninsoarea încetează, norii fug, doritul soare
Strălucește și dismiardă oceanul de ninsoare.
Iată-o sanie ușoară care trece peste văi...
În văzduh voios răsună clinchete de zurgălăi,

Con vorbiri literare, 1 aprilie 1868

GERUL

Gerul aspru și sălbatic strâng-e-n brațe-i cu jălire
Neagra luncă de pe vale care zace-n amortire;
El ca pe-o mireasă moartă o-ncunună despre ziori
C-un văl alb de promoroacă și cu țurțuri lucitori.

LIBRIS

Gerul vine de la munte, la fereastră se oprește,
Și, privind la focul vesel care-n sobe strălucește,
El depune flori de iarnă pe cristalul înghețat,
Gerul face cu-o suflare pod de gheață între maluri,

Pune streșinelor casei o ghirlană de cristaluri,
Iar pe fețe de copile înflorește trandafiri,

Să ne-aducă viu aminte de-ale verii înfloriri.
Gerul dă aripi de vultur cailor în spumegare
Ce se-ntrec pe câmpul luciu, scoțând aburi lungi pe
nare.

O! tu, gerule năprasnic, vin', îndeamnă calul meu
Să mă poarte ca săgeata unde el știe, și eu!

Con vorbiri literare, 1 aprilie 1868

VISCOLUL

Crivățul din meazănoapte vâjie prin vijelie,
Spulberând zăpada-n ceruri de pe deal, de pe câmpie.
Valuri albe trec în zare, se aşeză-n lung troian,
Ca nisipurile dese din pustiul african.

Viscolul frământă lumea!... Lupii suri ies după pradă,
Alergând, urlând în urmă-i prin potopul de zăpadă.
Turmele tremură; corbii zbor vârtej, răpiți de vânt,
Și răchițile se-ndoiaie lovindu-se de pământ.

